

משנה - עוקצין - עיקר תוי"ט

[פרק א](#) • [פרק ב](#) • [פרק ג](#)

[פרק א](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#)

[פרק ב](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#)

[פרק ג](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#)

[א](#)

[פרק](#)

[פרק א - משנה א](#)

[א](#) שאין בו מח. רש"י: [ב](#) משמע בין לטמא ובין לטמא: [ג](#) וכל שכן
העקצ הנוגע ודבוק בו כדלעיל: [ד](#) שאין צריך לומר בתחלת העיון, לפי

שָׁפֵל זָרַע אֵין סָפֵק כִּי יִזְרַע. הַרְמַבֵּ"ם. וְעַיִן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק א - משנה ב

[ה] גְדוֹל כּוֹי. גִּיד דִּק שֶׁבְקִצָּה הַשָּׂרֵשׁ הַטְּמוּן בְּקֶרֶקַע מִן הַצָּנוּן. הַרְמַבֵּ"ם:

פרק א - משנה ג

[ו] הַמְּכַבֵּד כּוֹי. יָדוּעַ כִּי עֵקֶצִי הַתְּמָרִים יֵשׁ לָהֶם קֶצֶה עֵבֶה כּוֹי, וְנִקְרָא יָד הַמְּכַבֵּד, לְפִי שֶׁהוּא דְמוּת יָד הַמְּטַטְטָאִים. הַרְמַבֵּ"ם:

פרק א - משנה ד

[ז] וְהִלְפֵת. פְּרוּשׁ, חִלְפוֹת, חִלְפֵת. הַרְמַבֵּ"ם:

פרק א - משנה ה

[ח] כְּלוּמַר, כְּשֶׁהֵם עִם הַתְּבוּאָה נִהְפְּכָה הַתְּבוּאָה עַל יְדֵיהֶן. אֶלָּא שֶׁקְשָׁה, דְכִינּוּן שֶׁכָּבֵר נְדוּשׁוֹ, נִתְרוֹקְנָה הַתְּבוּאָה מֵהֶן. וְלִשׁוֹן רִשְׁיִי, הוּאֵיל וּרְאוּיּוֹת לְהַפֵּד רְאֵשֵׁי הַשֶּׁבֶלִין בְּעֵתָר עַל יְדֵי הַיָּדוֹת. דְּאֵלְמַלֵּא הַיָּדוֹת, יוֹצְאִין מִבֵּין עֵקֶצִי הָעֵתָר וְנִשְׁמָטִין מִמֶּנָּה: **[ט]** לֹא יִדְעֵתִי לְמֵאֵי קֵאָמֵר שֶׁנִּקְרָאִים כֵּן, וְהֵיכָן נִקְרָאוּ כֵּן. וְהַרְ"שׁ כָּתַב, וְקִרְאֵן פְּסִיגִין בִּירוּשְׁלַמִי וּבִתּוֹסְפֵתָא. וְנִתְּתָ אוֹתוֹ [נִקְרָא א] תְּרַגּוּם יְרוּשְׁלַמִי וּפְסִיג יִתִּיָּה. עַד כָּאן: **[י]** יֵשׁ לְפָרֵשׁ כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַרְ"שׁ, דְּיֵשׁ בְּאֵשְׁכוֹל פְּסִיגִים גְּדוֹלִים וּמְכַל פְּסִיגָה יוֹצְאִים פְּסִיגִין קִטְנִים. אֲבָל לֹא יִדְעֵתִי מֵאֵי דוֹחֲקִיָּה דְהַרְ"ב לְפָרֵשׁ כֵּן, דְּיוֹתֵר נִרְאָה לְפָרֵשׁ

דְּמִירֵי בִּסְתָם פְּסִיגִים שֵׁשׁ בָּהֶן גְּרָגִירֵי עֲנָבִים. וְכֵן כָּתַב הַר"שׁ כָּאן: {יא} שְׂרָבִיט. יוֹצֵא מִן קֶצֶה הַמְּכַבֵּד כּוֹי. הַרְמַב"ם: {יב} לְכַאוֹרָה מִתְּנִיתִין בְּדוֹת מִירֵי כְּדִתְנִי רִישָׁא כָּל יְדוֹת כּוֹי, וְכֵן מִדְּתְנִי בְּכֻלְהוּ טָמֵא, וְלֹא תְנִי מִצְטָרֵף. וּבְחֻלִּין מִיתֵי לְדַרְבֵּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה לְעִנְוִן שׁוֹמֵר:

פרק א - משנה ו

{יג} וְהַרְמַב"ם פִּרְשׁ, מִין תְּאֵנִים. וְעִין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: {יד} טָפַח. הַסְמוּךְ לְאֶכֶל הַרְמַב"ם:

ב

פרק

פרק ב - משנה א

{א} הַדּוֹמִין לְיִין וְחֻמֶּץ שֶׁמְעַמִּידִין וּמְקִימִין הָאֶכֶל. וּבְכֹל מְקוֹם פִּרְשׁ הַר"ב כְּבוֹשׁ, בְּיִין, אוֹ בְּחֻמֶּץ, אוֹ צִיר, אוֹ שָׁמֶן, אוֹ מֵיִם עִם מֶלַח: {ב} וְקִשָּׁה, וְכִי אִין זֶה לְמִרְאָה, וּבְרִישָׁא לֹא פְּלִיג רַבִּי יְהוּדָה. הַר"שׁ. וְאֶפְשָׁר לְחַלֵּק בֵּין הַדְּבָר הַמְּחַבֵּר בְּפָרִי עֲצָמוֹ כְּמוֹ כְּשׁוֹת וְהַנֶּחֱץ, לְטַרְפֵּי הַזֵּית דִּמְעַקְרָא אִינָם מְחַבְּרִים בְּפָרִי עֲצָמוֹ: {ג} וּלְפִיכֵךְ מִצְטָרֵף גַּם כּוֹי. וְכֵן כָּתַב הַרְמַב"ם:

פרק ב - משנה ב

{ד} נִרְאָה לִי דְהַכִּי פְּרוּשׁוֹ, כִּינּוֹן דְּאֶמְרִינּוּ דְגִרְעִין שֶׁל רֶטֶב וְהִינוּ שְׂאִין מְבֻשָּׁלִים כָּל צָרְכּוֹ וְנִשְׁאָר קֶצֶת מִן הָאֶכֶל עֲלֵיהֶם וְחִזְנוּ לְמַצָּחוֹ, מִצְטָרְפוֹת,

אָבֵל בִּיבֶשֶׁה אִין נִשְׁאָר מִן הָאֵכֶל עַל הַגְּרָעִין אִין מִצְטָרֵף. לְפִיכָךְ חוֹתֵם שֶׁל יִבֶּשֶׁה דְחֻשֵׁיב וְנִגְמָר וְחִזִּי לְאֲכִילָה עִם הַתְּמָרָה, מִצְטָרֵף, וְשֶׁל רֶטֶב דְּלֹא חֻשֵׁיב, לֹא מִצְטָרֵף. מְהֵרָ"ם: {ה} הֵינּוּ בְּלַחָה. אָמְנָם בִּיבֶשֶׁה הוּא דְבוּק לְהַתְּמָרָה. הֶרְמֵב"ם: {ו} אָבֵל כְּשֶׁהַתְּמָרָה קִיָּמַת, אָף מֵה שְׂיֹצֵא מִצְטָרֵף, כְּדִתְנִי רִישָׁא אָף עַל פִּי כּוּי. הֶרְאֲב"ד. וְהֶרְמֵב"ם פִּרְשׁ, דְּסִיפָא מְפָרֵשׁ לְרִישָׁא, דְּהָא דְתְנִי אָף עַל פִּי כּוּי הוּא דְּוִקָא כְּנֶגְדַּהּ הָאֵכֶל: {ז} הֶר"ש. וְקִשָּׁה, דְּלִפִּי סוּגִית הַגְּמָרָא אֶפְלוּ לְפָחוֹת מְכַפּוּל יֵשׁ שׁוּמֵר כּוּי. וְהָא דְתְנִי בְּפָרֶק ט' דְּחֵלִין [מִשְׁנָה ד'] כְּזִית בְּשׂוּר, הוּא מְשׁוּם טְמֵאָת נְבֵלָה, שְׂאִינָה מְטַמְּאָה בְּפָחוֹת מְכַזִּית, וְלֹא מְשׁוּם צְרוּף הוּא: {ח} שְׂהוּא עֵב מְשָׁל שְׂתִי:

פרק ב - משנה ג

{ט} שְׁלֵם כּוּי. לְכַאוּרָה זֵו וְאִין צְרִיךְ לוֹמַר זֵו קְתַנִּי. וּלְשׁוֹן הֶרְמֵב"ם, הֶרְמוֹן וְהַאֲבֵטִיחַ שְׁנַמּוּק מְקַצְתּוּ, אִין הַנְּשִׂאָר חֲבוּר כּוּי וְאִין הַנְּשִׂאָר מִן הַקְּלָפָה מִצְטָרֵף, שְׂאִין שְׂמִירְתּוּ מוֹעֵלֶת כְּלוּם. וְכֵן נִמּוּק בְּאִמְצַע אִין הַצְּדָדִים חֲבוּר זֵה לְזֵה וְאִין קְלָפְתּוּ מִצְטָרֵפֶת: {י} אֵינּוּ כּוּי. דְּאִין שׁוּמֵר עַל גְּבִי שׁוּמֵר. רִש"י: {יא} מְכַלֵּל דְּפִלִּיגִי רַבָּנָן. וְצְרִיךְ לוֹמַר דְּמִסְרַק בְּכֻלָּל הַפְּטָמָא הוּא:

פרק ב - משנה ד

{יב} מִצְטָרֵפֶת. שְׂהִיא עֲצָמָה אֵכֶל. וְהַחִיצוּנָה כּוּי, שְׂאִין שׁוּמֵר עַל גְּבִי שׁוּמֵר חֻשׁוּב שׁוּמֵר. רִש"י: {יג} וְהֶרְמֵב"ם פָּסַק כְּרַבִּי יְהוּדָה, וְהָכִי מְסַתְּבָרָא:

פרק ב - משנה ה

{יד} כְּלוּמַר, שְׂהוּא קְרוּב לְצָלִי וּמִתְקַשָּׁה הַבְּשָׂר יוֹתֵר מִהַבְּשׂוּל: {טו} וּלְדִיוִקָא אֲצְטָרִיךְ, הָא אֵכֶל שְׂלֵא הַתְּחִיל בּוּ חֲבוּר. וּמְכַל מְקוּם לִישְׁנָא דְּהַתְּחִיל בּוּ קִשָּׁה, דְּהוּא לִיָּה לְמִימֵר שְׂפָרֶק. וְהֶר"ש פִּרְשׁ, אוֹתָהּ חֲתִיכָה

שְׁהַתְּחִיל לְמַרְק בָּהּ אֵינָה חֲבוּר, דְּסוֹפָה לְמַרְקָה כְּלָה, אֲבָל הַשְּׂאֵר חֲבוּר:

פרק ב - משנה ו

[ז] שֵׁם מִשְׁאֵל מְגֻזִי נִזְרָד [נִרְמָיָה ז]. וְלִי נִרְאָה שְׂצָרִיד לְגַרְסַּ שְׂיָגוּם:

פרק ב - משנה ט

[י] וְטַעְמִיהָ דְּתַנָּא קַמָּא, נִרְאָה לִי דְּמִדְמָהוּ לְשְׁתִּילִי תְרוּמָה שְׂנִטְמָאוּ, שְׁתַּלְּן טְהָרוּ. וְסַבִּירָא לִיהָ דְּהוּאִיל שְׂמָה שְׁחוּץ לְעֶצֶץ חֲשִׁיב מְחַבֵּר, רְאוּי שְׂמָה שְׂבַעְצִיץ שְׂנַחֲשֵׁב לְתִלוּשׁ שְׂיָהָה נִמְשָׁד לְמַחְבֵּר. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **[יח]** וְאִף דְּוִדָּאֵי מָה שְׂיָצָא לֹא עֲדִיפָא מִעֶצֶץ נְקוּב וְשְׂמַעִינָן לִיהָ לְרַבִּי שְׂמַעוֹן דְּמִשְׁוֵי נְקוּב לְאִינוּ נְקוּב, שְׂאֲנִי הַכָּשֵׁר זְרַעִים דְּהַתּוֹרָה רְבַתָּה טְהָרָה אֲצֻלָּם כּוּי. גְּמָרָא. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **[יט]** יֹאכֵל. לֹא יִדְעָתִי לְמָאֵי שְׂנִי בְּלִישְׁנָא, וְלֹא קַתְנִי וְהַטְהוֹר וְהַטְהָרְתּוּ:

פרק ב - משנה י

[כ] כְּלוּמַר, דְּרַגִּיל לְשְׁנוֹתָן יַחַד:

פרק ג - משנה ב

{א} החותך. ולא חתכו לאכילת אדם. גמרא: **{ב}** וכל המטמא טמאה חמורה אין צריך הכשר כדלקמן: **{ג}** האדם כו'. כי המחשבה הוא שיהיה מאכל אדם אף אם הוא ראוי לנכרים בלבד. הרמב"ם: **{ד}** והחלב כו'. ואפלו חלב שחוטא צריך הכשר, ולא הכשרה בשחיטה. משום דאפתי לאו אכל הוא עד דחשיב עליה. הר"ש:

פרק ג - משנה ג

{ה} דאלו חלב טהורה שחוטא, אף דאין צריך מחשבה ולא הכשר מים, הכשר שרץ מיהא בעי. הר"ש:

פרק ג - משנה ד

{ו} בקצוות השבטים בעת כו'. הרמב"ם:

פרק ג - משנה ה

{ז} הכי מפרש הר"ב חריע דפרק ב' דכלאים משנה ח'. והכא התנן חלות חריע, משמע דענין אחר הוא. והערוך כתב, ירושלמי, מהו חריע, מוריקא. וחלות חריע, יש מפרשים שהוא פחות ממוריקא שהוא דק, וזה רחב באצבע. ועין תוספות יום טוב: **{ח}** ואינן כו'. לפי שאין נאכלים להנאת גופן. הרמב"ם:

פרק ג - משנה ח

{ט} רבי עקיבא אומר כו'. בנסחת מהר"ם זה לשונו, משעה שאין יכולין לחיות:

פרק ג - משנה ט

{י} חלב כו'. אבל לא חיה טהורה. הרמב"ם: {יא} הר"ש. והרמב"ם מחלק בין נתנבלה לנשחטה לענין הכשר שרץ. ועין תוספות יום טוב:

פרק ג - משנה י

{יב} ואם תאמר למה נקט גבי טמאה במקומה, דאין חלוק בין במקומה בין שלא במקומה, דהא לאו מחברת היא. ואומר רבנו תם, דשלא במקומה מקבלת טמאה כיון דמטלטלים אותה ממקום למקום ודמי לשאר כלים שבבית, וגזרו בה רבנן טמאה דלמא אתי לאחלופי. תוספות: {יג} ביהונתן כתיב. ובדבש במקום גדולו מירי. רשב"ם:

פרק ג - משנה יא

{יד} משמע דמחשבה ממש קאמר, ולא דבור. ועין סוף פרק כ"ה דכלים:

פרק ג - משנה יב

[טו] ה' יְבָרֵךְ כּוֹ'. בְּמִדְרָשׁ, גְּדוֹל הַשְּׁלוֹם שֶׁכֶּשֶׁמְלֶכֶךְ הַמְּשִׁיחַ יָבֵא אֵינּוּ פּוֹתֵחַ אֱלֹהִים בְּשְׁלוֹם שֶׁנֶּאֱמַר מֵהַ נְאוּוֹ וְגוֹ' מִשְׁמִיעַ שְׁלוֹם: